HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

סורהנה. דמדעת וכיון דהגיע זמן ונפדית הרי היא של עובדי כוכבים בדיעיסה משום הכי בעינן עדים מעידין לומה שלא נפתרה: **נחבשה.** לחייב נחלטת להם לא בעינן עדים הואיל ועל ידי ממון הוא: **ואיכא דרמי לה מרמה.** לא מתני לה להא דרב שמואל בר רב יצחק אפירושא דמתניתין נלמוד לא שנו שלא מרמה מתניתין ובריית אהדדי ועלה שני רב שמואל חילוק בין יד ישראל תקיפה ליד העובדי כוכבים תקיפה: **הני נשי דגנבי.** שבעליהן ניתנין ודרך המלכות להפקיר ביתם ונשיהן: **בן דוגלי.** רוגלת היה ולעזר שמו כדתמרינן בפ׳ עגלה ערופה (סוטה מז.). אבל נשי דגנבי הגונבים ממון לא מפקרי: **מתני׳ כרכום.** מלוי מתרגמינן כרכומא (דברים כ): **פסולות.** לסורות לבעליהן דאסת כהן לסורה נחושם: **גמ׳ נלמד.** חיל. על סת שמחפשים כל המטמונים: **לבעול יש פנאי.** לתקיף להו יכרייהו: **רבי יצחק בן אלעזר אמר.** לף בבעילה פעמים שהן מותרות: **כרכום על חומה מלכות.** לינו רוצה להשחית את בני העיר וכשכובש עיר השמוך לממלכתו שומרה והיא לו למת עובד: **משמרות.** מקום מעמד השומרים שהעמיד המלך שלא יחבל אדם בחנמי העיר: **דמהדר למפח רו׳.** שמו שביבות העיר שלשלות בהול שימעינו קול בהכאל מים רץ עליהם וכלנים ומוזיס זועקין: **וגוווות.** מקלות וקיסמין להכאל בהן: **ולא קשיא ליה מידי.** לא חייש למיעקר לינים יחידאה ובבעול הואיל ואין הדבר הפקר: **ומאי שנא מצאי שבילין.** דכיון דבא לשאול עליו ועל חבירו אמר רבי יוסי טומאה הכא נמי לטולטו שרינן כי הדדי: **אחד טמא.** שים בו קברות מפסיק כל רחבו ואין ידוע ליהו הטמא לבאל כך מוחזקים בחמר מהן: **ועשה טהרות.** נגע בטהרות: **טהורים.** דכל חד כי חתי לקמן תלינן ליה למימר בטהור הלך דהוה ליה ספק טומאה בר״ה וספיקו טהור: **טמאין.** דהיכי נימא להו טהורים חתם חד מינייהו ודאי בטמא חזל: **נגע אחת.** נגע לשאול נגע אחת: **הלא נמי רו׳.** ור׳ יהודה ור׳ יוסי הלכה כר׳ יוסי[ו]:

מה

כאן בכרכום של אותה מלכות. פי׳ שיושבין בעיר אחת של עובדי כוכבים ומחזיקין בה ויש פנאי לנסך ולבעול בחל בלבת של מלכות אחרת שאינה בגבולה עליהם אין להן פנאי וכן פי׳ ר״ח ור״ת וכן מוכח בירושלמי ופירך בכרכום של אותה מלכות אי אפשר דלא ניימא להו אחת ולא ערקא חדא מינייהו והוה להו למשריהו לכולהו ולמיתלי לקולא דבשביה הקילו כדאמרינן בסמוך אם יש מחבואה אחת מהנה על כל הכהנות כולן אע״ג דמספקא להו בחינה מחזקת אחת אחת מהנה הכא פשיטא להו דאחד מהם ולאי נחבאת אחל הכא ולאי ערקא ולפי׳ הקונטרס קשה טובא חדא דפריך נתלי לחומרא וגבי ממזרות תלינן לקולא ועוד דמה מקרן דמהדר למתא כו׳ ואין אחם נכנס לשם והא קתני בנשת שנכנסה לעיר ועוד כיון דאהדיה דע״ז פריך הוה ליה למימר אי אפשר דלא ערק חד מיניייהו ונסך ועוד דאחם מפרש טעמא לפי שאין נסך נאסר ולית ליה טעמא לפי שאין בכרכום של אותה מלכות רוצה להשחית את בני העיר [ועוד מאי שנא שעת מלחמה מעשת שלום] ויש לישב לפי שיטת הקונטרס דרבי יצחק בן אלעזר לא אתי לשנויי מתני׳ אהיא דע״ז אלא אית לית ליה שינויא דרב מרי ומתניתין דאחם נמי בכרכום של מלכות אחרת ולא בא אלא לפרושי מתניתין וכן משעת שנכנסה קיימין בפרק בחרא דע״ז (דף עח.) דפריך אחם ממתניתין דהכא אמתניתין דבשעת ולא מייתי אחם דרבי יצחק:

והלך באחד מהם ועשה טהרות. להכי נקט ועשה טהרות דלעניין המלם אנו מזקיקים שניהם לטבול ולהזות בן יבואו לידי טומאה ולאי אם יגעו שניהם בבבר אחד לבך אומר להו זילו טבילו דהא נהרא קמייכו ועוד דמשום דבעי למתני[ו] סיפא הזה וטבל טהור הלך בשני ועשה טהרות אלו אלו מוחזקים קיימות הרשעונים אלו ואלו תלויות ואם לא טהר בינתים ישרפו[ז]:

ואם נשאל זה בפני עצמו וזה בפני עצמו טהורות. לא שיאכלם אחד אחד לאם כן יאכל ולאי טומאה הכי אמרינן בשבועות בפ״ב (דף יט.) הלך בלאמן ולא נכנס בשני ונכנס שיב טמאת הוא ממה נפשך: **בבא לישאל עליו ועל חברו.** אין לפרש שבא לישאל בשת אחת להאחם מודו כולי עלמא בטמאות מבל שבן דאחו לישאל שניהם בשת אחת אלא אחד בשני ועל עלמו וטהרהו ואח״כ בא לישאל על חבירו דאמר מדמי ליה לשת אחת כיון שאחד על שניהם במעמד אחד ומר מדמי ליה לזה אחר זה שטיהרהו קודם והכא נמי כיון דאחו לכולהו בשת אחת דמי אלא אי אפשר דלא ניימא פורתא זו את זו אי אפשר דלא ניימא להו הדין אפילו נחבשה[ט] ומעשה שהיה כך היה איבא דאמרי אמר רבא אף אנן נמי תנינא[י] העיד רבי יוסי הכהן ורבי זכריה בן הקצב על בת ישראל שהורהנה באשקלון וריחקוה בני משפחתה ועדיה מעידים עליה שלא נסתרה ושלא נטמאה ואמרו חכמים אם אתם מאמינים שהורהנה האמינו שלא נסתרה ושלא נטמאה ואם אין אתם מאמינים שלא נסתרה ושלא נטמאה אל תאמינו שהורהנה והא אשקלון דעל ידי ממון הוה וטעמא דעדים מעידין אותה הא אין עדים מעידין אותה לא מאי לאו לא שנא הורהנה ולא שנא נחבשה לא הורהנה שאני איבא דרמי לה מירמא תנן על ידי ממון מותרת לבעלה ורמינהו העיד רבי יוסי כו׳ והא אשקלון דע״י ממון וקתני טעמא דעדים מעידים אותה הא אין עדים מעידין אותה לא ומשני אמר רב שמואל בר רב יצחק לא קשיא כאן שיד ישראל תקיפה על עובדי כוכבים כאן שיד עובדי כוכבים תקיפה על עצמן: על ידי נפשות אסורה וכו׳: אמר רב כגון[ח] נשי גנבי ולוי אמר[א] כגון אשתו של בן דונאי אמר חזקיה והוא שנגמר דינן להריגה ורבי יוחנן אמר בא״ע[ב] שלא נגמר דינן להריגה: **מתני׳ כרכום**[ג] שבכשוה[ד] כרכום כל כהנות שנמצאו בתוכה פסולות[ה] ואם יש להן עדים אפילו עבד אפי׳ שפחה הרי אלו נאמנין ואין נאמן אדם על ידי עצמו: **גמ׳** ורמינהו[ו] בלשת שבאה לעיר בשעת שלום חביות פתוחות אסורות סתומות מותרות בשעת מלחמה אלו ואלו מותרות לפי שאין פנאי לנסך אמר רב מרי לבעול יש פנאי לנסך אין פנאי רבי יצחק בר אלעזר משמיה דחזקיה אמר כאן[ז] בכרכום של אותה מלכות כאן בכרכום של מלכות אחרת של אותה מלכות נמי אי אפשר[ס] דלא ערק חד מינייהו אמר רב יהודה אמר שמואל בשמשמרות רואות אמר רבי לוי[י] כגון דמהדר לה למתא שושילתא וכלבא וגווזא ואווזא אמר רבי אבא בר זבדא פליגי בה רבי יהודה נשיאה ורבנן חד אמר כאן בכרכום של אותה מלכות כאן בכרכום של מלכות אחרת ולא קשיא ליה ולא מידי וחד קשיא ליה כל הני ומשני כגון דמהדר ליה למתא שושילתא וכלבא וגווזא ואווזא אמר רב אבין אמר ר׳ יצחק בר אשיאן[ח] אם יש שם מחבואה אחת מצלת על הכהנות כולן בעי רבי ירמיה אינה מחזקת אלא אחת מהו מי אמרינן[ט] כל חדא וחדא היינו הא או דלמא לא אמרינן ומאי שנא משני[י] שבילין אחד טמא ואחד טהור והלך באחד מהן ועשה טהרות ובא חבירו והלך בשני ועשה טהרות רבי יהודה אומר אם נשאל זה בפני עצמו וזה בפני עצמו טהורות שניהם כאחת טמאות ר׳ יוסי אומר בין כך ובין כך טמאין ואמר רבא ואיתימא ר׳ יוחנן[כ] בבת אחת דברי הכל טמאין בזה אחר זה דברי הכל טהורים לא נחלקו אלא בבא לישאל עליו ועל חבירו מר מדמי ליה לבבת אחת ומר[כ] מדמי ליה לבזה אחר זה והכא נמי כיון דשרי להו לכולהו כבת אחת דמי הכי השתא התם ודאי איכא טומאה הכא מי יימר דאיטמי בעי רב אשי אמרה לא נחבאתי ולא נטמאתי מהו מי אמרינן

מה

קכב א ב מיי׳ פי״ח מהל׳ מיסורי מאכל אסור הלכה ל טוש״ע יו״ד סימן ז סעיף יא סמג עשין קג:
קכג ג מיי׳ פי״ח מהל׳ מיסורי מאכל אסור הלכה כו טור יו״ד סימן ז סעיף יב:
קכד ד מיי׳ שם הל׳ יט טוש״ע שם סעיף ח:
קכה ה מיי׳ פי״ב מהל׳ מאכלות אסורות הלכה כד סמג לאוין קמח טוש״ע יו״ד סי׳ קכט סעיף יב:
קכו ו ז ח ט מיי׳ פי״ח מהל׳ מיסורי מאכל אסור הלכה כז כח כט טוש״ע יו״ד סי׳ ז סעיף י:
קכז י כ מיי׳ פי״ט מהל׳ מאכלות אסורות הלכה ג:

ו) [עירובין סה: וש״נ], ב) עדיות פ״ח מ״ב, ג) ע״ז עג., ד) [נערוך תיתא כרכום נקו״פ], ה) ע״ז ע: שבת מג. נדה יג., ו) טהרות פ״ה מ״ה פסחים י., ז) [עירובין מו:], ח) [למיתא סיפא כריסא כל״ל. מהרש״ל], ט) [וע״ע תוס׳ פסחים י. ד״ה הלך].

גליון הש״ס

רש״י ד״ה בלשת וכו׳ שמחפשין. כי כפסוק ויחפש בכלמים מ״ל התרגום וכלם:

הגהות הב״ח

(א) גמ׳ כגון הני נשי דגנבי: (ב) שם ללא (ערך) תו״מ. וכ״כ ס״ל עקר וכן משמע מפרש״י:

מוסף רש״י

כל כהנות שנמצאו בתוכה פסולות. לנעליהן, דאמת כהן לסורה לף בחוקם, אבל אמת ישראל לא (ע״ז עא.). בלשת. מילות גייס הבא לעיר, על סת שמחפשים ובולעים את העיר קבי לה בולמת (שבת מא.) על סת שמחפשים ומוצאים קבי להו בולמת כדמתרגמינן ויחפש ובלע (ע״ז ע:) שמחפשת חיל שמחפשין ובוחזין (נדה יג.). בשעת שלום. כגון אחוז של אומה מלכות (שבת מא.). לנסך אין פנאי. לילך לניסוך לא תקיף להו וטרודין במלחמה (ע״ז עא.). אחד טמא. אבל מוטל בו לרחבו וממלא את כולו ואין עוכר בו אלא יהיל (פסחים י.). ועשה טהרות. נגע בטהרות אחר כך (שם). ובא חבירו והלך בשני. יודעין הן שבעבל שהלך זה לא הלך זה, דהשתא ודאי אחד מהן טמא (שם). אם נשאל זה בפני עצמו. אם נשאלו כל אחד לאחם ספקו בפני עצמו, טהור, ואם באו בבת אחת, הואיל ובהורהה אחת יש בהו לומר טמאין או טהורין, אי אפשר לומר להן טהורים אחת, ודאי אחד טמא (שם).

תוספות רי״ד

ומפקרי לה. ה״ד ע״י נפשות א״ר כגון נשי דגנבי אמר חזקיה והוא שנגמר דינם להריגה פי׳ שבעליהן נתלו ודרך המלכות להפקיר טפם ונשיהם ור״י אמר אפע״י שלא נגמר דינן להריגה. והלי כחזקיה דהוא רביה דר׳ יוחנן: עיר שכבשוה כרכום. פי׳ חיל הצרים עליה. מצור תרגומו כרכום כל כהנות שבתוכה פסולו׳ לבעליהן פי׳ דבחזקת שנבעלו קיימו ואנוסה אסורה לכהן ואם יש להן עדים שלא נבעלו אפילו עבד אפילו שפחה הרי אלו נאמנים ואין אדם נאמן ע״י עצמו לא האשה להעיד על עצמה ולא הבעל להעיד על אשתו ורמינהו בולשת שנכנסה לעיר. פי׳ חיל ונקרא כן ע״ש שמחפשים את כל המטמוניות תרגום ויחפש ובלש בזמן שלום חביות פתוחות אסורות וסתומות מותרת בשעת מלחמה אלו ואלו מותרות לפי שאין פנאי לנסך. אמר ר״מ לנסך אין פנאי לבעול יש פנאי דיצרא דעבירה תקיף מיין נסך ר״י בן אלעזר משמיה דחזקי׳ אמר כאן בכרכום של אותה מלכות אינן יראים ויש להם פנאי לבעול ולנסך. אבל של מלכות אחרת יראים [שמא] יבוא חיל מאיזה מלכות לעזור להן ומהרהרים לשלול ולהבריח ואין להן פנאי לא לבעול ולא לנסך. א״ר אידי ב״א אר״י ב״א אם יש שם מחבואה א׳ [מצלת] על כל הכהנות ומותרות כלן: בעי ר״י אם אינה מחזקת אלא א׳ מהן מהו. מי אמרינן כל חדא וחדא היינו האי א״ר לא אמרינן ולא